

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра історіографії, джерелознавства та археології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання історичних дисциплін в вищих навчальних закладах

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	доктор філософії
галузь знань	гуманітарні науки – 03
спеціальність	історія та археологія - 032
освітня програма	історія та археологія
спеціалізація	
вид дисципліни	Обов’язкова
факультет	історичний

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

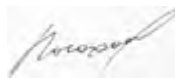
“ 29 ” серпня 2025 року, протокол № 7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади):
Посохов Сергій Іванович, д.і.н., професор, завідувач кафедри історіографії,
джерелознавства та археології

Програму схвалено на засіданні кафедри історіографії, джерелознавства та археології

Протокол від “ 29 ” серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології

(підпис)

Посохов С.І.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником
проектної групи) Історія та археологія
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

(підпис)

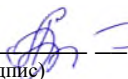
Сергій Сорочан

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
історичного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ 29 ” серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Тумаков О.І.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма нормативної навчальної дисципліни «Методика викладання історичних дисциплін в вищих навчальних закладах» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

третього рівня вищої освіти – доктора філософії

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань – 03 - гуманітарні науки

спеціальності 032 – історія та археологія

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою курсу є ознайомлення аспірантів із таким видом їхньої майбутньої фахової діяльності, як викладання історичних (та інших гуманітарних) дисциплін в закладах вищої освіти.

1.2. Завдання навчальної дисципліни полягає в тому, щоби:

- ознайомити аспірантів зі специфікою методики викладання історії та суміжних дисциплін у вищій школі;
- сформувати у них практичні вміння та навички планування, організації та проведення навчальних занять у закладах вищої освіти;
- розвивати здатності аналізувати навчальні програми, підручники, навчально-методичні матеріали та адаптувати їх до потреб конкретної аудиторії;
- навчити застосовувати сучасні педагогічні технології, зокрема інтерактивні методи у процесі викладання;
- продовжити виховання методичної рефлексії, педагогічної відповідальності та дотримання етичних і академічних норм у професійній діяльності;

1.3. Кількість кредитів: денне – 6

1.4. Загальна кількість годин: 180

Найменування показника	Галузь знань (предметна область), напрям, спеціальність, рівень вищої освіти / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань	обов'язкова	

	___03 - гуманітарні науки___ (шифр і назва) освітньо-наукова програма «Історія та археологія» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Доктор філософії	Рік підготовки	
Індивідуальне завдання (назва)		2-й	2-й
Загальна кількість годин 180		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –		Лекції	
		48 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		132 год.	174 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		екзамен	<u>залік</u>

1.5 Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність організувати набуття теоретичних та практичних інструментів, скеровуючи зусилля та об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну.

ЗК 5. Співпраця в місцевому та міжнародному середовищі, щоб завершити спеціальні завдання, пов'язані з дисципліною (збирання та опрацювання даних, розвиток аналізу, подання та обговорення результатів).

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність визначати, отримувати, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел, документів та текстів для розгляду відповідних історичних задач.

ФК 3. Знання ресурсів, доступних для дослідження в спеціальній історичній області та суміжних областях.

ФК 5 Здатність планувати та робити внесок на основі дослідження до історико- географічних знань, які пов'язані з важливою задачею та відповідають за якістю матеріалам для друку.

ФК 6. Розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи спільного дослідження в історії, соціальних та гуманітарних науках.

ФК 7. Здатність застосовувати знання сучасних методів викладання історії та суміжних дисциплін та форм організації навчального процесу у вищих навчальних закладах.

1.6. Заплановані результати навчання

ПРН 1. Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.

ПРН 2. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті- огляду книги.

ПРН 3. Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.

ПРН 5. Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціальноорієнтовані робочі зустрічі).

ПРН 8. Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.

ПРН 9. Здатність аналізувати та посилатися на відповідні основні історико-географічні роботи останньої половини минулого століття в письмовій формі, за допомогою усних виступів та презентацій, у курсовій роботі та дисертації, знання дискусій та трендів.

ПРН 11. Знання основних можливостей наукової співпраці для соціальних та гуманітарних наук, здатність презентувати критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні та негативні аспекти своєї області дослідження.

ПРН 12. Знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі

1.8. Пререквізити: вказати перелік дисциплін, що передують вивченню даної дисципліни

Немає

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Система вищої освіти в Україні.

Тема 1. **Вступ.** Мета та завдання курсу. Система оцінювання. Творчі завдання та методичні рекомендації. Основні поняття та література.

Тема 2. **Структура вищої освіти в Україні.** Система ЗВО. Рівні підготовки фахівців. Болонський процес та Україна.

Тема 3. **Професійна підготовка істориків в системі вищої освіти.** Організація навчального процесу на історичних факультетах. Теоретична та практична підготовка. Педагогічна діяльність науково-педагогічних працівників.

Тема 4. **Традиції історичної освіти в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.** Основні тенденції розвитку та фактори трансформації історичної освіти в ХІХ – ХХ ст. Досягнення в підготовці фахівців-істориків та видатні педагоги-історики Харківського університету. Проблеми та перспективи розвитку історичної освіти в Харківському університеті.

Розділ 2. Організація навчального процесу в системі вищої освіти.

Тема 5. **Методичне забезпечення організації навчально-виховного процесу.** Освітні стандарти. Організація аудиторної роботи зі студентами. Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів. Організація науково-дослідної роботи студентів. Форми виховної роботи зі студентами. Педагогічна конфліктологія.

Тема 6. **Організація праці викладача.** Індивідуальний план роботи викладача. Звітність та рейтингові показники. Підвищення кваліфікації викладача. Роль кафедри в організації навчального процесу.

Розділ 3. Методичні основи викладання навчальних дисциплін

Тема 7. **Методика проведення навчальних занять.** Загальна характеристика традиційної системи навчання. Переваги та недоліки традиційного системи навчання. Методика читання лекцій. Методика проведення практичних і семінарських занять. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять. Методика оцінки знань, вмінь та навичок студентів. Методика організації практичної підготовки.

Тема 8. **Педагогічні технології у вищій школі.** Класифікація педагогічних технологій. Загальна характеристика інноваційних систем навчання. Організація проблемного навчання. Поняття

ділової та дидактичної гри. Педагогічна творчість як методична основа формування творчої особистості фахівця.

Тема 9. Дистанційне навчання та штучний інтелект. Впровадження онлайн-технологій в освітній процес: сильні та слабкі сторони. Переваги та ризики дистанційного навчання. Особливості організації дистанційного навчання істориків. Цифровий поворот: нові можливості та нові виклики. Методичні основи впровадження та раціонального використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти. ШІ та інноваційні підходи до викладання історичних дисциплін у вищій школі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1 Система вищої освіти в Україні												
Тема 1. Вступ		4				10						10
Тема 2. Структура вищої освіти в Україні		4				10						15
Тема 3. Професійна підготовка істориків в системі вищої освіти		4				10						15
Тема 4. Традиції історичної освіти в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.		6				10		2				15
Розділ 2 Організація навчального процесу в системі вищої освіти.												
Тема 5. Методичне забезпечення організації навчально-виховного процесу		6				20		2				25

Тема 6. Організація праці викладача		6			20					25
Розділ 3. Методичні основи викладання навчальних дисциплін										
Тема 7. Методика проведення навчальних занять		6			20					25
Тема 8. Педа гогічні т ехнології у вищій ш колі		6			20		2			25
Тема 9. Дистанційне навчання та штучний інтелект		6			12		2			17
Усього годин		48			132		6			174

5. Самостійна робота

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин д/з	Форма контролю
1	Написання есе «Мої вчителі: досвід саморефлексії»	20	есе
2	Написання коментаря до тез конференції з проблем вищої освіти	20	текст
3	Ознайомлення із навчальним планом історичного факультету, індивідуальними планами викладачів та робочими програмами курсів. Розробка робочої програми спецкурсу.	20	Текст робочої програми
4	Чи можливі гейміфікація та ігрові підходи у навчанні історії? (підготовка до дискусії)	10/20	Дискусія-обговорення
5	Особливості читання лекцій онлайн (аналіз власного досвіду)	10/20	Дискусія-обговорення
6	Особливості організації дистанційного навчання істориків (підготовка до дискусії)	20/32	Дискусія-обговорення
7	Аналіз ролі мультимедійних презентацій у процесі викладання	12/22	Дискусія-обговорення
8	Відповідь викладача на виклики штучного інтелекту (написання плану дій щодо потенційних порушень академічної доброчесності)	20	Дискусія-обговорення
	Разом	132/174	

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. Методи навчання

Використовується проблемно-орієнтований підхід. Використовуються словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, репродуктивні методи навчання. Зокрема, передбачено виконання творчих завдань, аналіз навчально-методичних праць та періодичних видань. Лекції супроводжуються мультимедійними презентаціями, студентам пропонується матеріал для самостійного опрацювання.

8. Методи контролю

Заслуховування доповіді, перевірка аналітичних матеріалів, виконання творчих завдань, співбесіда, контрольна робота, залік.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі заліку без виконання залікової роботи

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену або залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Екзамен (залікова робота)	Сума
Розділ 1-2		Розділ 3		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1- 3	T4- 6	T7-9						100
5	5	10		20		40	60	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання

90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Законодавчо-нормативна база

1. Конституція України. Київ, 1996. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту»: від 01.07.2014 р. Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: від 26 грудня 2015 р. № 848–VIII. Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/112-zakon-ukrayiny-pro-naukovu-i-naukovo-tehnichnu-dijalnist>
4. Закон України про освіту від 5 вересня 2017 р. Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>
5. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>
6. Дорожня карта освітньої реформи (2015 – 2025 рр.). Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/NT1812>
7. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. 2022 р. Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1B-dJsxljlNxfuy3jjq5n4ZVPeo4gZ8/view>
8. Розпорядження Кабінету міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
9. Указ Президента України від 13 травня 2019 року № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text>
10. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
11. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>

Основна література

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів] / Авт. кол.: Стинська В.В., Прокопів Л.М., Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.

2. Бакіров В. С. Університет і суспільство. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. – 272 с.
3. Безпечне користування сучасними інформаційно-комунікативними технологіями: навчально-методичний посібник / За заг. ред Т. І. Бережної, О. А. Удалової, Т. В. Волосюк, Г. В. Буянової Київ: Україна, 2018. 136 с.
4. Вітвицька С. С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти. Монографія. Житомир «Полісся», 2015. 416 с.
5. Галузяк В. М., Холковська І. Л. Педагогічна конфліктологія : навчальний посібник. Вінниця : Нілан ЛТД, 2015. 208 с.
6. Голік О.Б. Педагогічна майстерність: організаційно–управлінський аспект: навч. посіб. Донецьк: Вид–во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2010. 242 с.
7. Гриценко І.С., Огарь С.В., Кутепова В.М., Светочева І.І. Організація та проведення лабораторних, практичних та семінарських занять: метод рек. для викладачів. Х., 2014. 28 с.
8. Декларація Блетчлі щодо безпеки штучного інтелекту. 2023 р. Режим доступу: <https://www.gov.uk/government/publications/ai-safety-summit-2023-the-bletchley-declaration/the-bletchley-declaration-by-countries-attending-the-ai-safety-summit-1-2-november-2023>
9. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102 с.
10. Інноваційні методи проведення занять: метод. посіб. Автор-укладач Кожухар О.А. Чернігів, 2017. 24 с.
11. Історики Харківського університету: біобібліографічний довідник (1905-2013 рр.) / Посохов С.І., Бутенко В.І., Куделко С.М. та ін. – Харків: ХНУ, 2013. – 284 с.
12. Кайдалова Л. Г., Науменко Н.В. Методика викладання у вищій школі: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Харків, 2021. 46 с.
13. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
14. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
15. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Одеса, 2014. 200 с.

16. Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ: «К.І.С.», 2004. 112 с.
17. Кулик І.В. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: методичні рекомендації. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. 66 с.
18. Масліч С. Методика організації і проведення занять за дистанційною й змішаною формами навчання. Електронний курс. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733164/1/%D0%95%D0%9D%D0%9A_%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%A2%2B%D0%97%D0%9C%D0%86%D0%A8_%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7_%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%BB%D1%96%D1%87_1.pdf
19. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. /О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Сімферополь, 2011. 270 с.
20. Методика викладання у вищій школі: метод. реком./Уклад. В.В. Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 65 с.
21. Мистецтво бути викладачем: практич. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І. Сидоренка. К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні». 2003. 144 с.
22. Михайліченко М. В., Рудик Я. М. Освітні технології: навчальний посібник. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
23. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / В.М.Нагаєв, М.О. Портян. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Харків: Стильна типографія, 2018. – 289 с.
24. Основи сучасної педагогіки: монографія / Дмитренко Т.О., Яресько К.В., Нагаєв В.М., Колбіна Т.В. та ін. – Херсон: вид-во ПП Вишемирський В.С, 2016. – 462 с.
25. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
26. Посохов С. Доля класичного університету в постнекласичному світі // Університетські спільноти та їх роль в умовах дифузності сучасної освіти : матеріали ХХІІ Міжнар. наук.-практич. конф., Харків, 9 лют. 2024 р. / Ін-т вищої освіти НАПН України ; ХГУ «Нар. укр. акад.» [та ін.]. – Харків, 2024. – С. 139–142.
27. Посохов С.І. Історія університету як бренд: критичні нотатки // Новий колегіум. – 2023. - № 3 (111). – С. 12-15.

28. Посохов С. Квазіпублічність в освіті як прояв по-
сткультурри // Новий колегіум. – 2025. - № 2. – С. 15-17.
29. Посохов С.І. Політика (не)довіри в системі «школа – заклад вищої освіти»: сторінки історії та сучасність // Абітурієнтське середовище періоду глокалізації: шляхи формування та тенденції розвитку: матеріали XIX Міжнар наук-практ конф. – Харків: Вид-во НУА, 2021. – С. 22 – 25.
30. Посохов С. Якість вищої освіти як змодельована реальність // Доказові прогнози розвитку освіти в Україні: відкритий трек досліджень: матеріали XXIV Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 13 лют. 2026 р. / Ін-т вищої освіти НАПН України, Харк. гуманітарний ун-т «Нар. укр. акад.» та ін. ; [редкол.: К. В. Астахова (голов. ред.) та ін.]. – Харків: Вид-во НУА, 2026. С. 180 – 184.
31. Прищак, М. Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
32. Проблеми і перспективи розвитку онлайн-освіти : монографія / за заг. ред. Т. А. Васильєвої, С. І. Котенка. – Суми : Сумський деруніверситет, 2023. – 125 с.
33. Прокопенко І. Ф. Педагогічна технологія / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокімов. – Х. : Основа, 1995. – 105 с.
34. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022.180 с.
35. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. Нові технології навчання. 2020. Вип. 94. С. 321–326.
36. Стинська В., Ящишин З., Кліщ І. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. Науковий часопис НПУ імені М.П Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. Том 2. С. 139–142.
37. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018.120 с.
38. Товажнянський Л. Л. Болонський процес: цикли, ступені, креди- ти : навч. посіб. / Л. Л. Товажнянський, Є. І. Сокол. – К. : МОН, 2004. – 267 с.
39. Хлебнікова Т.М. Ділова гра як метод активного навчання педагога. Харків: Видавнича група «Основа», 2003. 80 с.
40. Штучний інтелект у закладах вищої освіти: рекомендації для викладачів, студентів і працівників ЗВО. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/news/shtuchnyi-intelekt-u-zakladakh-vyshchoi-osvity-rekomendatsii-dlia-vykladachiv-studentiv-i-pratsivnykiv-zvo>
41. Allen I. Elaine, Seaman Jeff Going. The Distance: Online Education in the U.S. 2011. Babson Survey Research Group and Quahog Research Group. 40 p.

42. Dryden G., Vos J. The Learning Revolution: To Change the Way the World Learns. Jalmar Pr; Revised, Updated edition, 1999. 544 p.
43. Kent M., Leaver T. Education in Facebook? New York – London, 2014. 231 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Академічна доброчесність в університеті: погляд і роль студентів. URL: <https://saiup.org.ua/novyny/akademichnadobrochesnist-v-universyteti-poglyad-rol-studentiv/>.

Інститут модернізації змісту освіти: <https://imzo.gov.ua/>

Інструктивні рекомендації про порядок організації та проведення міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій та семінарів студентів і молодих учених. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/1130>.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/академічнадоброчесність>.

Портал "Освіта.уа": <http://osvita.ua/>

Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua>

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни Методика викладання історичних дисциплін в вищих навчальних закладах _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20_____/20_____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

_____ Захарченко Є.Ю. _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

_____ Тумаков О.І. _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.

